

Pressmeddelande

Johanna Blomqvist

18 september 2008

Så skapas en artist

Talangprogram som Fame Factory och Idol hör till de mest sedda på tv, men hur går det egentligen till när nya artister skapas? Medie- och genusforskaren Hillevi Ganetz vid Uppsala universitet har studerat processen med fokus på genus och sexualitet. Vem får spela gitarr, och har det någon betydelse om det är en kille eller tjej som gråter i direktsändning? Svaren ger hon i sin bok Talangfabriken.

Trots att talang-realityn som tv-genre idag toppar listorna över de mest sedda programmen har det hittills inte funnits någon forskning som kritiskt analyserar den. I boken "Talangfabriken. Iscensättningar av genus och sexualitet i svensk reality-TV" har Hillevi Ganetz vid Centrum för genusvetenskap tittat på 67 avsnitt av den svenska realityserien Fame Factory som skildrar sjutton ungdomars väg till att bli artister. Fame Factory var en av 2000-talets första och största talang-såpor i TV3, där bland annat skivbolagsdirektören Bert Karlsson hade en framträdande roll.

Att vara en kvinnlig eller manlig artist är enligt Hillevi Ganetz inte en roll man går ut och in i. Hon beskriver det som ett slags "genusperformance", en ständig upprepning av givna normer, som ingår i en social och kulturell process som är omöjlig att kliva av eller på. I de program hon har studerat finns också tydliga skillnader mellan hur kvinnliga och manliga artister skapas. Killarna framställs ofta i studion och med gitarrer, men inga tjejer skildras på det sättet. Manliga artister dansar inte heller, och till skillnad från tjejerna kommenteras inte deras utseende i samband med deras prestationer.

- I serien visades visserligen både män och kvinnor som grät floder, men deras gråt tolkades på helt olika sätt både av deltagarna själva och av fansen på nätet, säger Hillevi Ganetz, som också har följt diskussionerna på olika chatforum medan serien visades.

Överlag tycks de manliga deltagarna ha större frihet att välja stil än tjejerna. I Fame Factory finns många olika maskuliniteter representerade, medan tjejerna liknar varandra mer till utseendet och sättet att sjunga. Det här leder enligt Hillevi Ganetz till att killarna blir personligheter på ett annat sätt än tjejerna, vilket ofta syns i publikomröstningarna.

Att anspela på sex eller vara utstuderat sexig på scenen är däremot inte speciellt vanligt vare sig bland de kvinnliga eller manliga artisterna. Respektabilitet betonas starkt, särskilt vad gäller tjejerna. Hillevi Ganetz menar att det i Fame Factory också finns mycket liberal inställning till olika sexualiteter. Bi- och homosexualitet diskuteras öppet bland deltagarna, något som hon kopplar ihop med själva musikstilens tilltal.

- Mainstream schlagerpop handlar framför allt om att sälja brett, och i Sverige säljer man skivor genom att vara trevlig. Så länge man uppfyller det kravet är det okej att sticka ut till en viss grad,

därför accepteras till exempel andra sexualiteter. Att vara sexig säljer däremot inte speciellt bra, förklarar hon.

Hillevi Ganetz kommer att kort presentera sin bok ”Talangfabriken. Iscensättningar av genus och sexualitet i svensk reality-TV” i samband med ett releaseparty torsdagen den 25 september klockan 16.15 i Centrum för genusvetenskaps seminarierum, Thunbergsvägen 3H. Representanter för media är välkomna till releasepartyt.

För recensionsexemplar och mer information, kontakta Hillevi Ganetz, 073-766 11 11, e-post: Hillevi.Ganetz@gender.uu.se

